

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-03-17

Vår referens

Lars G Larsson

Utvecklingssekreterare

lars.g.larsson@malmo.se

Avgift för gårdsförsäljningstillstånd samt tillsyn enligt alkohollagen

ASN-2025-4707

Sammanfattning

I ärendet redogör arbetsmarknads- och socialförvaltningen för lagliga förutsättningar för uttag av avgift och föreslår att arbetsmarknads- och socialnämnden ska föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta att från den 1 juni 2025 införa en avgift för prövning av tillstånd och tillsyn av gårdsförsäljning av alkohol enligt alkohollagen (2010:1622).

Avgiften för prövning av gårdsförsäljningstillstånd föreslås uppgå till 10 000 kronor och den årliga tillsynsavgiften föreslås uppgå till 7 000 kronor.

Förslaget om avgift gäller under förutsättning att riksdagen fattar beslut om gårdsförsäljning av alkohol.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att avgiften för prövning av tillstånd för gårdsförsäljning av alkohol ska uppgå till 10 000 kr samt att årlig avgift för tillsyn av gårdsförsäljning av alkohol ska uppgå till 7 000 kr.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att den nya avgiften ska träda i kraft den 1 juni 2025.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse Avgift för gårdsförsäljningstillstånd samt för tillsyn enligt alkohollagen

Beslutsplanering

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2025-03-20

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Ärendet

I ärendet redogör arbetsmarknads- och socialförvaltningen för lagliga förutsättningar för uttag av avgift och föreslår avgift för prövning av tillstånd och tillsyn av gårdsförsäljning av alkohol enligt alkohollagen (2010:1622).

Lagliga förutsättningar för uttag av avgift

Enligt 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725) får en kommun ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som den tillhandahåller. Däremot får avgifter för tjänster eller nyttigheter som kommunen är skyldig att tillhandahålla endast tas ut om det finns stöd i lag eller annan författning.

Vidare stadgas i 2 kap. 6 § KL den så kallade självkostnadsprincipen, vilket innebär att kommunen inte får ta ut högre avgifter än vad som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som tillhandahålls.

Enligt 8 kap. 10 § alkohollagen har kommunen rätt att ta ut avgift både för prövning av ansökan om serveringstillstånd och för tillsyn av den som innehar ett sådant tillstånd.

Enligt ett föreslaget tillägg i alkohollagen ska kommunen enligt 5 a kap. 17 § få ta ut en avgift för prövningen av ansökan om gårdsförsäljningstillstånd enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige samt en avgift för tillsyn enligt 9 kap. av den som har beviljats tillstånd att bedriva gårdsförsäljning.

Förslag om avgift för prövning av tillstånd samt tillsyn av gårdsförsäljning av alkohol

Enligt 27 § i arbetsmarknads- och socialnämndens reglemente ansvarar nämnden för handläggning av ärenden som rör alkoholservingstillstånd. Nämnden är även lokal tillsynsmyndighet enligt alkohollagen.

Kommunfullmäktige beslutar om avgifter för prövning av serveringstillstånd samt tillsyn av tillståndshavare. Information om gällande avgifter finns i en tabell på malmo.se.

Regeringen har lämnat en proposition till riksdagen med förslag på ändringar i alkohollagen, som syftar till att möjliggöra gårdsförsäljning av alkoholdrycker i samband med besöksarrangemang. Målet är att stärka den lokala besöksnäringen.

Riksdagen planerar att fatta beslut i frågan den 23 april 2025 och de föreslagna lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2025. Bestämmelserna om gårdsförsäljning ska gälla i sex år och utvärderas under denna period.

Förutsatt att riksdagen antar propositionen behöver kommunfullmäktige besluta om en ny avgift för prövning av tillstånd samt tillsyn av gårdsförsäljning av alkohol i enlighet med alkohollagen.

För att beviljas tillstånd måste tillverkaren enligt propositionen vara juridiskt och ekonomiskt oberoende av andra alkoholdryckstillverkare, ha en årsproduktion som inte överstiger en viss volym och bedriva försäljning på den plats där den karaktärsgivande delen av tillverkningen sker. Tillståndshavaren ska ha ett egenkontrollprogram för att säkerställa att försäljningsreglerna följs, vilket ska bifogas vid ansökan till kommunen.

Samma krav som vid ansökan om serveringstillstånd ska tillämpas, vilket innebär att tillståndshavaren måste vara ekonomiskt och personligt lämplig samt ha genomgått ett kunskapsprov om alkohollagen. Kommunen ska innan tillstånd beviljas inhämta ett yttrande från Polismyndigheten. Tillståndet ska vara tidsbegränsat och kan som längst gälla fram till den dag då lagens bestämmelser upphör att gälla.

Gårdsförsäljning får endast ske till konsumenter som deltagit i ett kostnadsbelagt besöksarrangemang med koppling till den aktuella alkoholdrycken, där information om alkoholens skadeverkningar ska ges. Försäljningen till varje konsument får inte överstiga 0,7 liter spritdrycker, tre liter vin, tre liter starköl eller tre liter andra jästa alkoholdrycker per besökstillfälle. Försäljning får ske tidigast klockan 10:00 och senast klockan 20:00, men kommunen har möjlighet att besluta om mer begränsade försäljningstider. Försäljning får ske alla dagar i veckan och tillståndshavaren eller en försäljningsansvarig ska alltid vara närvarande. Dryckernas pris får inte understiga tillverkningskostnaden plus ett skäligt påslag.

För gårdsförsäljning krävs ett särskilt tillstånd. Ansökan om gårdsförsäljningstillstånd ska lämnas in till den kommun där försäljningsstället är beläget. För att bevilja tillstånd ska kommunen säkerställa att den sökande, med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden samt övriga omständigheter, är lämplig att bedriva verksamheten och att denna kommer att drivas i enlighet med alkohollagens krav och tillhörande föreskrifter.

Kommunen föreslås i propositionen få rätt att ta ut en avgift för prövning av ansökan om gårdsförsäljningstillstånd, i enlighet med de grunder som beslutas av kommunfullmäktige samt en avgift för tillsyn enligt 9 kap. alkohollagen av den som har tillstånd att bedriva gårdsförsäljning.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen bedömer att utredningsarbetet vid en ansökan om gårdsförsäljningstillstånd motsvarar det som krävs vid prövning av stadigvarande serveringstillstånd. Därför föreslås ansökningsavgiften för gårdsförsäljningstillstånd uppgå till 10 000 kronor, vilket är samma belopp som prövningsavgiften för stadigvarande serveringstillstånd.

Med hänsyn till de föreslagna villkoren för gårdsförsäljningstillstånd kommer kommunen att genomföra yttre tillsyn samt inre tillsyn för att säkerställa att tillståndshavarna fortsatt uppfyller kraven på personlig och ekonomisk lämplighet. Givet de villkor som föreslås avseende krav på tillsyn, försäljningsvolym och

försäljningstider beräknas kommunens tillsyn medföra en årlig kostnad på 7 000 kronor per tillståndshavare.

Förslag till ny avgift för prövning av tillstånd och tillsyn av gårdsförsäljning av alkohol

Mot bakgrund av det ovanstående föreslås att kommunfullmäktige, under förutsättning att riksdagen beslutar om att införa gårdsförsäljning av alkohol i enlighet med regeringens förslag, fastställer en avgift för prövning av tillstånd samt tillsyn enligt alkohollagen (2010:1622).

Avgiften för prövning av gårdsförsäljningstillstånd föreslås uppgå till 10 000 kronor och den årliga tillsynsavgiften föreslås uppgå till 7 000 kronor.

Ansvariga

Madeleine Moberg Enhetschef

Truls Hallin Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef